

Woordenschat - verwijswwoorden - hv12

Auteur

VO-content

Laatst gewijzigd

18 july 2019

Licentie

CC Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationale licentie

Webadres

<https://maken.wikiwijs.nl/52547>

Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

Verwijswoorden

Intro

Wat kan ik straks?

Wat ga ik doen?

Aan de slag

Stap 1: Kennisbank

Stap 2: Eddy de Clown

Stap 3: Eddy de Clown - 2

Stap 4: Juiste volgorde

Stap 5: Wat of dat?

Afronding

Samenvattend

Eindopdracht: Toets

Extra opdracht

Terugkijken

Over dit lesmateriaal

Verwijswoorden

Intro

In deze opdracht staan **verwijswoorden** centraal.

Bekijk eerst onderstaand filmpje. Weet jij wanneer je dat of wat moet gebruiken?

Wat kan ik straks?

Aan het eind van deze les kun je:

- alle verschillende verwijswoorden herkennen.
- de functie van verwijswoorden benoemen.
- correct gebruik maken van verwijswoorden om verbanden tussen zinnen aan te geven.

Wat ga ik doen?

Activiteiten

Aan de slag		
Onderdeel		Activiteit
Stap 1		Na het bestuderen van de Kennisbank kun je in oefeningen het juiste verwijswoord en antecedent aangeven.
Stap 2	en	Je kunt in een tekst aangeven welke woorden de verwijswoorden zijn.
Stap 3	en	Je kunt een tekst die geschreven is zonder verwijswoorden veranderen in een tekst met verwijswoorden.
Stap 4		Je kunt zinnen, dankzij verwijswoorden, in de juiste volgorde plaatsen.
Stap 5	en	Je leert het verschil tussen wat en dat. Je kunt zinnen maken en aangeven waarnaar wat en dat verwijzen.
Afronding		
Onderdeel		Activiteit
Samenvattend		Hier vind je de kennisbank die hoort bij deze opdracht.
Eindopdracht		Maak de toets 'Verwijswoorden'.
Extra opdracht		Maak eventueel de extra opdracht.

Tijd

Voor deze opdracht heb je ongeveer **één lesuur** nodig.

Aan de slag**Stap 1: Kennisbank**

Bestudeer uit de Kennisbank Nederlands het volgende onderwerp:

Taal en**woordenschat:****Verwijswoorden**

Maak nu de volgende oefeningen:

Verwijswoorden

maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2259414

De oefening is een keuzeoefening.

Je krijgt 10 vragen over het gebruik van verwijswoorden.

Na het beantwoorden van de vragen krijg je je score te zien.

Ben je ontevreden maak dan de oefening opnieuw. Je krijgt dan weer 10 vragen.

Dat zijn veelal andere vragen, maar je kunt ook dezelfde vragen nogmaals tegenkomen.

Welk verwijswoord moet op de open plaats?

Deze mooie fiets is van Joost. houdt van fietsen.

- a. Hij
- a. Zijn
- a. Hem

Welk verwijswoord moet op de open plaats?

Inge houdt van wandelen. laatste wandeling was een wandeling naar Maastricht.

- a. Zij
- a. Hen
- a. Haar

Welk verwijswoord moet op de open plaats?

Daar heb je Jeremy. Ik krijg nog zeven euro van

- a. hij
- a. hem
- a. zijn

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

De vrachtwagenchauffeur is niet erg zuinig op vrachtwagen.

- a. zijn
- a. hem
- a. hij

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

De ouders vertellen kinderen dat ze beleefd moeten zijn.

- a. hun
- a. hen
- a. zijn

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

De wielrenster heeft fiets op haar slaapkamer staan.

- a. zijn
- a. haar
- a. hun

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

Het gemeentebestuur heeft werknemers loonsverhoging beloofd.

- a. hun
- a. haar
- a. zijn

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

Waar is mijn fiets? staat buiten.

- a. Dat
- a. Dit
- a. Die

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

Op alles ik doe, heeft mijn moeder commentaar.

- a. wat
- a. wie
- a. dit

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

Daar lopen Inge en Annelies. Een kwartier geleden zag ik nog op school.

- a. hen
- a. hun
- a. haar

Verwijswoorden - antecedenten

maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2259416

Antecedenten

Verwijswoorden zijn woorden die verwijzen naar eerder of soms later genoemde woorden. De woorden waarnaar verwezen wordt, noem je antecedenten. In onderstaande opdracht ga je op zoek naar het antecedent.

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Dit lokaal is van meneer De Rooij. Hij is pauze aan het houden.

- a. meneer De Rooij
- a. Dit lokaal
- a. pauze

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Daar gaat Marieke. Ik krijg nog geld van haar.

- a. geld
- a. Ik
- a. Marieke

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

De gemeenteraad neemt zijn verantwoordelijkheid voor die beslissing.

- a. verantwoordelijkheid
- a. De gemeenteraad
- a. die beslissing

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Het eerste elftal behaalde gisteren zijn derde overwinning op een rij.

- a. Het eerste elftal
- a. derde overwinning op een rij
- a. gisteren

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Ik moet mijn verstandskiezen laten trekken en dat valt niet mee

- a. mijn verstandskiezen laten trekken
- a. Ik
- a. niet mee

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Hij sprak zichzelf telkens tegen, wat de leraar irriteerde.

- a. de leraar
- a. Hij sprak zichzelf telkens tegen
- a. zichzelf

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Hij heeft een rekenmachine voor mij meegebracht, maar zij werkt niet.

- a. Hij
- a. voor mij meegebracht
- a. rekenmachine

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Roken kan schadelijk voor je gezondheid zijn: daar kun je kanker van krijgen.

- a. Roken kan schadelijk zijn
- a. Roken
- a. gezondheid

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Het eerste wat je bij verbranding moet doen, is de wond onder de koude kraan houden.

- a. Het eerste
- a. bij verbranding
- a. de wond onder de koude kraan houden

Waarnaar verwijst het verwijswoord?

Het was vervelend dat ik in mijn vakantie kiespijn kreeg.

- a. kiespijn
- a. was vervelend
- a. dat ik in mijn vakantie kiespijn kreeg

Stap 2: Eddy de Clown

Onderstaand verhaal gaat over Eddy de Clown.

Lees het verhaal en zoek uit hoeveel woorden er verwijzen naar Eddy de Clown.

Eddy de Clown is back in Walibi World

Tijdens de Halloween Fright Nights speelt Eddy de Clown de hoofdrol. Hij is onder andere bekend van de film 'Eddy the Movie'. De griezel zorgt met zijn humor, intimidatie en pesterijen voor grensverleggend spektakel. Hij is echt eng. Gasten worden uitgedaagd de ultieme grens op te zoeken door ~~levende kakkerlakken en meelwormen te eten en bedolven te worden onder vogelspinnen en slangen.~~ Je kunt hem bewonderen in zijn nieuwe "Try or Die-show". Zijn show is te eng voor woorden.

Stap 3: Eddy de Clown - 2

Ook onderstaand verhaal gaat over Eddy de Clown.

Het verhaal is geschreven zonder gebruik te maken van verwijswwoorden.

Vind jij dat de tekst lekker leest?

Neem de tekst over en vervang in de tekst de naam Eddy de Clown steeds door een verwijswoord.

De tijdmaschine

Eddy de Clown is terug in Walibi World. In Walibi World kijken veel mensen naar de show van **Eddy de Clown**. **Eddy de Clown** is een clown, een entertainer en een massamoordenaar. Als je naar **Eddy de Clown** kijkt, word je gelijk bang. Het feest gaat beginnen. Het feest wil je niet missen. **Eddy de Clown** speelt in de show een griezeldokter. De assistente roept griezeldokter **Eddy de Clown**. Maar **Eddy de Clown** glipt weg. De assistente gaat nu op zoek naar **Eddy de Clown**. Hoe zal het griezelverhaal van aflopen?

Stap 4: Juiste volgorde

Lees de onderstaande vijf zinnen goed door.

Gebruik de verwijswwoorden in de zinnen om te bepalen in welke volgorde de zinnen een logisch verhaaltje vormen.

- En **dat** is een prima brandstof.
- De meeste mensen kennen kroos als een groene laag op vijvers.
- Het bevat enorm veel zetmeel, **dat** omgezet kan worden in ethanol.
- Amerikaanse wetenschappers zien **het** daarom als een heus alternatief voor biobrandstoffen als maïs en tarwe.
- Dus wie weet rijdt jouw auto straks wel op **deze** brandstof!

Stap 5: Wat of dat?

Lees de volgende twee zinnen:

- We hebben een broertje gekregen, wat we allemaal heel leuk vinden.
- We hebben een broertje gekregen, dat we allemaal heel leuk vinden.

Het woord wat in de eerste zin verwijst naar We hebben een broertje gekregen; we vinden het leuk dat we een broertje hebben gekregen.

Het woord dat in de tweede zin verwijst naar een broertje; we vinden het broertje leuk.

Lees nu ook de volgende twee zinnen:

- Dit schrift is het enige wat ik uit mijn schooltijd heb bewaard.
- Dit schrift is het enige dat ik uit mijn schooltijd heb bewaard.

Waarnaar verwijst wat in de eerste zin?

En waarnaar verwijst dat in de tweede zin?

Wat is het verschil in betekenis tussen beide zinnen?

Maak zelf nog 2 keer 2 zinnen met wat en dat.

Laat de zinnen lezen door een klasgenoot. Weet hij/zij waar wat en dat naar verwijzen?

Afronding

Samenvattend

Hier vind je de kennisbank die hoort bij deze opdracht.

Taal en woordenschat: Verwijswoorden

Eindopdracht: Toets

Je sluit deze opdracht af met het maken van een toets.

De toets bestaat uit tien vragen.

Je moet acht vragen goed beantwoorden om een voldoende te halen.

Verwijswoorden

maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2259427

Welk verwijswoord moet op de open plaats?

Ze heeft alles gedaan in haar vermogen lag.

- a. haar
- a. dat
- a. zij
- a. wat

Welk verwijswoord moet op de open plaats?

Kende jij die mop al? Ja, ik had al eerder gehoord.

- a. haar
- a. hij
- a. hem
- a. zij

Welk verwijswoord moet op de open plaats?

Het kleed daar ligt, is van mijn moeder geweest.

- a. dat
- a. wat
- a. die
- a. wie

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

Het kabinet heeft plannen voor het komende jaar bekend gemaakt.

- a. hen
- a. hun
- a. zijn
- a. haar

Welk verwijzwoord moet op de open plaats?

Joost en Inge hebben hard gelopen. Het zweet staat op hoofd.

- a. haar
- a. zijn
- a. hen
- a. hun

Lees onderstaande vijf zinnen goed door.

In welke volgorde vormen de zinnen een logisch verhaaltje?

- a. Die werkte gewoon op straat.
- b. Als je kiespijn hebt, ga je naar de tandarts.
- c. Meestal liep daar ook wel een muzikant rond.
- d. Die speelde zo hard dat andere mensen het gegil van de patiënt niet hoorden.
- e. Vroeger bestond die niet, toen had je alleen een tandentrekker.

Lees onderstaande vijf zinnen goed door.

In welke volgorde vormen de zinnen een logisch verhaaltje?

- a. Ze waren wel een stuk zwaarder, waardoor de kans op zinken groter werd.
- b. Die kwamen pas in 1895 in de vaart.
- c. Toen zijn er achttien mensen verdronken.
- d. Bij een ongeluk in 1900 zijn er twee omgeslagen.
- e. Op de eerste stoomboten waren nog geen reddingsboten.

Waarnaar verwijst het vetgedrukte verwijzwoord?

De gemeenteraad heeft drie uur vergaderd over de plaats van het nieuwe gemeentehuis: uiteindelijk heeft hij niet tot een besluit kunnen komen.

- a. De gemeenteraad
- a. drie uur vergaderd
- a. gemeentehuis
- a. een besluit

Waarnaar verwijst het vetgedrukte verwijswoord?

Waar laten we die dozen met oude rommel?

We zullen ze maar op zolder zetten.

- a. we die dozen
- a. oude rommel
- a. dozen met oude rommel
- a. zolder

Waarnaar verwijst het vetgedrukte verwijswoord?

Joost veranderde het voorstel, wat ik heel vervelend vond.

- a. Joost
- a. het voorstel
- a. Joost veranderde het voorstel
- a. heel vervelend

Extra opdracht

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

Maak de oefening hieronder:

Verwijswoord

maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/5073939

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. De directeur bedankte het schoolbestuur voor haar inzet om de school te verbeteren.
- a. De directeur bedankte het schoolbestuur voor zijn inzet om de school te verbeteren.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. Het enige wat je ziet, is een kale vlakte.
- a. Het enige dat je ziet, is een kale vlakte.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. De jongens waarop wij wachtten, kwamen niet opdagen.
- a. De jongens op wie wij wachtten, kwamen niet opdagen.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. Niets dat hij je net vertelde, is waar.
- a. Niets wat hij je net vertelde, is waar.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. We gingen een film kijken, wat zij niet leuk vond.
- a. We gingen een film kijken, die zij niet leuk vond.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. Het handbalteam en zijn fans liepen juichend een rondje om het veld.
- a. Het handbalteam en haar fans liepen juichend een rondje om het veld.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. Degene met wie ik had afgesproken, kwam een uur te laat.
- a. Degene waarmee ik had afgesproken, kwam een uur te laat.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. Dat is het mooiste wat ik ooit heb meegemaakt.
- a. Dat is het mooiste dat ik ooit heb meegemaakt.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. Het laatste dat ik nu kan hebben, is zo'n scheldpartij.
- a. Het laatste wat ik nu kan hebben, is zo'n scheldpartij.

In welke zin is het juiste verwijswoord gebruikt?

- a. Ik haalde een hoog cijfer, wat ik goed kon gebruiken
- a. Ik haalde een hoog cijfer, dat ik goed kon gebruiken.

Terugkijken

Intro

- Wat vond je van de video onder het kopje 'Intro'?
Vind je dat de video goed bij de opdracht past?

Kan ik wat ik moet kunnen?

- Lees het leerdoel van deze opdracht nog eens door.
Kun je de verschillende verwijswwoorden herkennen?

Hoe ging het?

- **Tijd**
Bij de activiteiten stond dat je ongeveer 1 uur met de opdracht bezig zou zijn.
Had je die tijd ook nodig voor deze opdracht of kwam je tijd te kort?
- **Inhoud**
Vind je het duidelijk welk verwijswoord je wanneer moet gebruiken?
Wist je al wat antecedenten zijn?
- **Eindopdracht**
Wat vond je van de eindopdracht? Sloot de toets goed aan bij de lesstof en de leerdoelen?
Was je tevreden met het behaalde eindresultaat?

- **Extra opdracht**

Heb je de extra opdracht gedaan? Ging het goed?

Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteur	VO-content
Laatst gewijzigd	18 July 2019 om 14:02
Licentie	Dit lesmateriaal is gepubliceerd onder de Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationale licentie. Dit houdt in dat je onder de voorwaarde van naamsvermelding en publicatie onder dezelfde licentie vrij bent om: <ul style="list-style-type: none">• het werk te delen - te kopiëren, te verspreiden en door te geven via elk medium of bestandsformaat• het werk te bewerken - te remixen, te veranderen en afgeleide werken te maken• voor alle doeleinden, inclusief commerciële doeleinden.

[Meer informatie over de CC Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationale licentie](#)

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Leerniveau	;
Leerinhoud en doelen	;
Eindgebruiker	leerling/student
Moeilijkheidsgraad	gemiddeld
Studiebelasting	1 uur en 0 minuten
Trefwoorden	arrangeerbaar, leerlijn, rearrangeerbare

Gebruikte Wikiwijs Arrangementen

VO-, content. (2018). *Nederlands Kennisbank hv12*. https://maken.wikiwijs.nl/90574/Nederlands_Kennisbank_hv12

VO-, content. (z.d.). *Woordenschat - Verwijswoorden HV12 - kopie 1*. https://maken.wikiwijs.nl/131242/Woordenschat_Verwijswoorden_HV12_kopie_1